

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2025-01- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSINIO TVARUMO ĮSTATYMO NR. XI-393 2, 25, 25⁴, 26² STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 25, 25⁴, 26² straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projektu į Lietuvos Respublikos nacionalinę teisę perkeliama 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2024/1174, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2014/59/ES ir Reglamentas (ES) Nr. 806/2014, kiek tai susiję su tam tikrais minimalaus nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų reikalavimo aspektais, (toliau – Direktyva (ES) 2024/1174) nuostatos, reglamentuojančios techninius pakeitimus, susijusius su vidinio minimalaus nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų dydžio reikalavimo (angl. *Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities*) (toliau – MREL) traktavimu pertvarkymo grupėse.

Įstatymo projekto tikslas yra patobulinti vidinio MREL taikymo pertvarkymo grupėse taisykles, siekiant:

- didinti finansų sektoriaus finansinį stabilumą, užtikrinti rinkos drausmę ir finansų įstaigų ypatingos svarbos funkcijų tęstinumą visuomenei;
- užtikrinti, kad kredito įstaigos nuostoliams dėl galimos krizės padengti naudotų savo vidinius išteklius;
- apsaugoti indėlininkus ir užtikrinti vartotojų pasitikėjimą.

Teikiame glaustą analitinę informaciją apie Įstatymo projektą:

I. Sprendžiama problema	<p>Išskiriami 2 esminiai keičiami galiojančio teisinio reguliavimo aspektai:</p> <p>1) Lietuvos Respublikos finansinio tvarumo įstatyme reglamentuota MREL nustatymo kredito įstaigoms tvarka. MREL – pertvarkymo institucijos (Lietuvos Respublikoje pertvarkymo institucija yra Lietuvos bankas, euro zonos lygiu – Bendra pertvarkymo valdyba) nustatomas reikalavimas, kurio laikymasis užtikrina, kad kredito įstaigos ištikus krizei pačios turėtų pakankamai lėšų savo nuostoliams padengti bei rekapitalizuotis ir, atlikus pertvarkymą, tęstų iki pertvarkymo vykdytas svarbias visuomenei funkcijas. Pagrindinis MREL reikalavimo tikslas – ištikus krizei užtikrinti veiksmingą ir patikimą kredito įstaigų gelbėjimo privačiomis lėšomis priemonės (angl. <i>bail-in</i>) taikymą, t. y. kad su finansiniais sunkumais susidūrusios kredito įstaigos prireikus būtų pertvarkomos naudojant privačias lėšas. MREL nesilaikymas gali daryti neigiamą poveikį kredito įstaigų nuostolių padengimo ir rekapitalizavimo pajėgumams ir galiausiai – bendram pertvarkymo veiksmingumui.</p>
-------------------------	--

	<p>Jeigu MREL priemonę išleidžia finansinei grupei priklausanti patronuojamoji įmonė ir ją tiesiogiai arba netiesiogiai įsigyja jos patronuojančioji įmonė, tai vadinama vidiniu MREL. Pagal galiojantį reglamentavimą, kredito įstaigos turi vykdyti vidinį MREL individualiai ir yra tik keli atvejai, kada vidinį MREL galima nustatyti konsoliduotu lygiu – Europos Sąjungos patronuojančiosioms įmonėms, kurios nėra pertvarkytini subjektai ir yra trečiųjų valstybių subjektų patronuojamosios įmonės, ir įstaigų ar subjektų, kurie neprivalo vykdyti vidinio MREL, patronuojančiosioms įmonėms.</p> <p>2) Finansinio tvarumo įstatyme likviduojamas subjektas neapibrėžiamas, o vartojama sąvoka suprantama siauriau – subjektas, kuris turi būti likviduojamas iškeliant bankroto bylą, t. y. neapima viso reikalingo pertvarkymo sąrangos konteksto. Be to, pagal galiojančią tvarką, subjektams, kurie turi būti likviduojami iškeliant bankroto bylą, nustatomas MREL, lygus sumai, kuri būtina nuostoliams padengti ir kuri atitinka nuosavų lėšų reikalavimus. Tačiau tokiais atvejais MREL neapima jokio papildomo su pertvarkymo sąranga tiesiogiai susijusio reikalavimo šiam subjektui. Tai sukuria didelę administracinę naštą, kuri apima daugybės pertvarkymo institucijos ir subjekto, kuris turi būti likviduojamas iškeliant bankroto bylą, procedūrinių pareigų nustatymą ir vykdymą, tačiau nesukuria papildomos naudos dėl pertvarkymo perspektyvos.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Nauju teisiniu reguliavimu siūlomi šie galiojančio reguliavimo pakeitimai:</p> <p>1) pertvarkymo institucijoms suteikiami įgaliojimai nustatyti vidinius MREL konsoliduotai taip pat ir tarpinėms patronuojamosioms įmonėms¹, kai: 1) pagal Kapitalo reikalavimų reglamentą² taikant vidinio MREL atskaitymus³ jų vidinis MREL neproporcingai padidėtų ar 2) nuosavų lėšų reikalavimai kredito įstaigai taikomi tik konsoliduotu lygiu.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu Lietuvoje nėra tokių finansinių grupių struktūrų, kuriose dalyvautų tarpinės patronuojamosios įmonės, todėl Europos Sąjungos reguliavimu siūloma nauja pertvarkytinos finansinės grupės vidinio MREL konsoliduoto nustatymo tvarka šiuo metu nėra aktuali Lietuvai;</p> <p>2) apibrėžiamas likviduojamas subjektas ir reglamentuojama, kad likviduojamiems subjektams MREL nenustatomas.</p> <p>Likviduojamas subjektas – Europos Sąjungoje įsteigtas juridinis asmuo, kuriam pagal finansinės grupės pertvarkymo planą arba pagal pertvarkymo planą, kai šis juridinis asmuo nepriklauso finansinei grupei, numatoma, kad jis turi būti likviduojamas iškeliant</p>

¹ Tarpinės patronuojamosios įmonės – patronuojamosios įmonės, kurios pačios nėra pertvarkytini subjektai, tačiau yra pertvarkytinų subjektų patronuojamosios įmonės ir kontroliuoja kitas tos pačios pertvarkytinos grupės patronuojamąsias įmones.

² 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl pradžios reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (Reglamentas - 575/2013 - LT - KRR - EUR-Lex).

³ Vadovaudamiesi Kapitalo reikalavimų reglamento nuostatomis, tarpiniai subjektai turi atskaityti visus turimus vidiniam MREL vykdyti tinkamus išteklius, kuriuos išleido subjektai, kurie patys nėra pertvarkytini subjektai ir kurie priklauso tai pačiai pertvarkytinai grupei. Taip užtikrinamas tinkamas vidinio nuostolių padengimo ir rekapitalizavimo mechanizmų veikimas grupėje ir išvengiama tų subjektų vidiniam MREL vykdyti tinkamų išteklių dvigubo skaičiavimo, kai tarpinis subjektas siekia įvykdyti savo paties vidinį MREL.

	<p>bankroto bylą, arba pertvarkytinai finansinei grupei priklausantis subjektas, kuris pats nėra pertvarkytinas finansų sektoriaus subjektas ir kuriam pagal finansinės grupės pertvarkymo planą finansų sektoriaus subjektų pertvarkymo institucija nenumato pasinaudoti teisėmis nurašyti ar konvertuoti kapitalo priemones ir tinkamus įsipareigojimus.</p> <p>Pagal naują teisinį reguliavimą, pertvarkymo institucijoms panaikinama pareiga nustatyti MREL likviduojamiems subjektams. Atitinkamai tokiems subjektams panaikinamos ir prievolės, susijusios su MREL vykdymu. Tačiau pertvarkymo institucijoms paliekama galimybė likviduojamiems subjektams nustatyti MREL, jeigu jo dydis yra didesnis nei suma, būtina nuostoliams padengti.</p>
III. Priemonių kaštai	Įstatymui įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ar kitų valstybės fondų lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Įgyvendinus Įstatymo projektu siūlomus pakeitimus, bus prisidėta prie finansinio stabilumo, bankų pertvarkymo naudojant privačias lėšas, indėlininkų apsaugos, vartotojų pasitikėjimo stiprinimo.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemyje.

Įstatymo projektas išvadoms gauti buvo teiktas Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos bankui, Lietuvos bankų asociacijai, viešajai įstaigai „Indėlių ir investicijų draudimas“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupei. Į visas pastabas atsižvelgta arba jos suderintos su institucijomis.

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Finansų rinkų politikos departamento (direktorė Vilma Mačerauskienė (tel. +370 5 239 0174)) Kredito ir mokėjimų rinkų skyriaus (skyriaus vedėja Joana Daukševič (tel. +370 5 239 0171)) patarėja Viktorija Stankevičienė (tel. +370 5 239 0110).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Įstatymo projektas, 5 lapai.
3. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 5 lapai.
4. Aiškinamasis raštas, 3 lapai.
5. Direktyvos (ES) 2024/1174 ir Lietuvos Respublikos finansinio tvarumo įstatymo Nr. XI-393 2, 25, 25⁴, 26² straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto atitikties lentelės projektas, 7 lapai.

Finansų ministras

Rimantas Šadžius